

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

11 iunie 2014

mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ
lărgit al Curţii Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecători:

Tamara Chișca-Doneva, Ion Druță,
Vladimir Timofti, Iuliana Oprea

judecînd recursurile declarate de Inspectoratul Fiscal de Stat, mun. Chişinău, Direcția administrare fiscală sect. Centru și ÎS “Fiscservinform”, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a SA „Interactiv” împotriva Inspectoratul Fiscal de Stat, mun. Chişinău, Direcția administrare fiscală sect. Centru, intervenient accesoriu ÎS “Fiscservinform” privind anularea actului administrativ, împotriva deciziei Curții de Apel Chişinău din 23 ianuarie 2014,

C O N S T A T Ă :

Reclamanta SA „Interactiv” s-a adresat cu acțiune împotriva Inspectoratul Fiscal de Stat, mun. Chişinău, Direcția administrare fiscală sect. Centru, intervenient accesoriu ÎS “Fiscservinform” privind anularea actului administrativ și a arătat, că la 05.11.2012 prin citație SA „Interactiv” a fost invitată de către intimat în vederea prezentării registrelor de livrări pentru lunile septembrie-octombrie 2012. Totodată a fost informat despre faptul că factura fiscală seria FA nr. 1412833 din data 28.09.12 eliberată SRL „Vedacon” nu a fost înregistrată în termen de către SA „Interactiv” în Registrul general electronic al facturilor fiscale.

Susține reclamanta, că prin actul nr. 1-589402 DAF Centru a stabilit încălcarea legislației fiscale, și anume încălcarea art. 118 alin. (1) Cod Fiscal prin nerespectarea modului de înregistrare de furnizor în Registrul general electronic al facturilor fiscale în termen de 5 zile, iar la 18.12.2012 pîrîtul a emis decizia nr. 988 asupra cazului de încălcare fiscală comisă de SA „Interactiv” prin care a fost aplicată amenda de 3600 lei.

Solicită reclamanta anularea actului nr. 1-589402 DAF Centru și a deciziei nr. 988 din 18.12.2012 asupra cazului de încălcare fiscală comisă de SA „Interactiv”, prin care a fost aplicată amenda de 3600 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru, mun. Chişinău din 12.11.2013 a fost admisă acțiunea, s-au anulat actul nr. 1-589402 emis de Direcția Administrare Fiscală Centru și decizia nr. 988 din 18.12.2012 asupra cazului de încălcare fiscală comisă de SA „Interactiv” prin care i-a fost aplicată amenda de 3600 lei, ca nefondată.

Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău și Direcția de Administrare Fiscală sect. Centru a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 12.11.2013, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2014, a fost respins apelul declarat de Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău și Direcția de Administrare Fiscală sect. Centru și de intervenientului accesoriu ÎS “Fiscservinform” care s-a alăturat la apel și menținută hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 12.11.2013.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că motivele invocate de apelanți nu și-au găsit reflectare de fapt în probele acumulate la materialele dosarului.

Totodată, a fost indicat că, prima instanță a dat o apreciere obiectivă și justă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii și corect a aplicat normele de drept material și procedural și în consecință a adoptat o hotărîre legală și întemeiată.

Considerînd ilegală decizia instanței de apel, la 20 martie 2014, Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău și Direcția de Administrare Fiscală sect. Centru a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2014 și a hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 12 noiembrie 2013, cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care acțiunea formulată să fie respinsă integral ca neîntemeiată.

În argumentarea recursului recurentul a invocat că atît instanța de fond cît și cea de apel la adoptarea hotărîrii și respectiv deciziei litigioase nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea justă a pricinii iar normele de drept material și procedural au fost încălcate și aplicate eronat. Totodată, concluziile instanțelor ierarhic inferioare sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

La 30.04.2014 și intervenientul accesoriu ÎS “Fiscservinform” a înaintat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2014 și emiterea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii.

Reprezentantul SA „Interactiv” a depus referință pe marginea recursului declarat de Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău și Direcția de Administrare Fiscală sect. Centru, prin care a solicitat respingerea acestuia ca nefondat.

Potrivit art. 440 alin. (2) CPC, recursurile înaintate de Inspectoratul Fiscal de Stat, mun. Chișinău, Direcția administrare fiscală sect. Centru și ÎS “Fiscservinform” au fost considerate admisibile și transmise spre examinare într-un complet din 5 judecători.

Potrivit art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecînd recursurile declarate împotriva deciziei date în instanța de apel și verificînd, în limitele invocate în recursuri și în baza referinței depuse de intimat, legalitatea deciziei atacate, Colegiul conchide că recursurile urmează să fie admise, pornind de la următoarele.

În conformitate cu art. 445 alin (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, pronunțînd o nouă hotărîre.

La examinarea litigiului atît instanța de fond, cît și cea de apel nu au aplicat normele de drept material care urmau a fi aplicate, precum și au aplicat o lege care nu

urma a fi aplicată și în consecință au adoptat hotărâri ilegale. Totodată, în speță sunt stabilite fapte suficiente pentru a da o soluție nouă de respingere a acțiunii.

Potrivit materialelor cauzei, reclamanta SA „Interactiv” s-a adresat cu acțiune împotriva Inspectoratul Fiscal de Stat, mun. Chișinău, Direcția administrare fiscală sect. Centru, intervenient accesoriu ÎS “Fiscservinform” privind anularea actului administrativ nr. 1-589402 DAF Centru și a deciziei nr. 988 din 18.12.2012 asupra cazului de încălcare fiscală comisă de SA „Interactiv”, prin care a fost aplicată amenda de 3600 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 12.11.2013, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2014, a fost admisă integral acțiunea.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră hotărârile instanțelor judecătorești ilegale, pornind de la următoarele.

Articolul 239 CPC prevede - hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată.

Astfel, conform prevederilor art. 118¹ alin. (1) Cod fiscal, factura fiscală eliberată se supune înregistrării obligatorii de către furnizor în Registrul general electronic al facturilor fiscale (RGEFF), în forma și în modul stabilit de IFPS, în cazul în care totalul valorii impozabile a livrării impozabile cu TVA depășește suma 100000 lei - începând cu 1 iulie 2012, de către subiecții impunerii cu TVA care sunt deserviți de IFPS, de IFS mun. Chișinău, de IFS mun. Bălți și de DAF Comrat din cadrul IFS pe UTA Găgăuzia.

În conformitate cu pct. 8 al Instrucțiunii „Privind modul de înregistrare a facturilor fiscale în RGEFF”, aprobată prin ordinul IFPS nr. 446 din 21.06.2012 (Monitorul Oficial al RM ,2012, nr. 131-134, art. 802) - înregistrarea facturilor fiscale în RGEFF de către furnizori, precum și verificarea de către cumpărători a faptului corespunderii datelor din factura fiscală eliberată de furnizor cu datele din RGEFF, se efectuează prin intermediul intrării autorizate în „Biroul virtual al contribuabilului”, în rubrica „RGEFF” accesînd portalul www.servicii.fisc.md.

Termenul obligatoriu de înregistrare conform pct. 5 din Instrucțiune este de 10 zile lucrătoare și se determină, începînd cu ziua lucrătoare următoare celei în care a fost eliberată factura fiscală și expiră la ora 24.00 a ultimei zile a termenului. Momentul înregistrării facturii fiscale în RGEFF se consideră momentul acceptării acesteia în RGEFF.

Faptul acceptării înregistrării facturii fiscale în RGEFF se aduce la cunoștință furnizorului prin notificarea de acceptare a facturii fiscale prin recipisa electronică de confirmare a acceptării acesteia în RGEFF care conține data și ora exactă de acceptare. Recipisa se generează în mod automat de către sistem și se expediază subiectului care a efectuat înregistrarea.

Astfel, Colegiul reține că în cazul în care reclamantul/intimat ar fi efectuat înregistrarea facturii fiscale seria FA nr. 1412833 din 28.09.2012 în RGEFF în termenii prevăzuți de legislație, acesta ar fi deținut și corespunzător prezentat instanței recipisa de înregistrare respectivă.

Colegiul apreciază ca just argumentul recurenților conform căruia afirmațiile reclamantului referitor la „înregistrarea manuală” și „a întreprins toate măsurile pentru înregistrare” a facturii fiscale au un caracter declarativ avînd ca scop ducerea în eroare a instanței.

Reieșind din materialele dosarului, Colegiul constată că la solicitarea ÎS „Fiscservinform” (nr. 26/1-06-2/2175 din 10.09.2013) ÎS „Centrul de telecomunicații speciale” care furnizează servicii de telefonie la numărul de telefon 022-822-222 a prezentat lista apelurilor efectuate de către abonați externi la Centrul de asistență și contact al ÎS „Fiscservinform” în perioada 28.09.2012 - 05.10.2012. În această listă nu a fost identificat nici unul din numerele de telefon declarate de către contribuabilul SA „Interactiv” (022-227-766 și 022-229-086) de pe care ar fi fost înregistrate apeluri privind nefuncționalitatea RGEFF.

De asemenea, Colegiul reține că nici în instanța de fond, nici în cea de apel reprezentantul și contabilul reclamantului/intimat nu au putut numi numărul de telefon de la care au apelat la Centrul de asistență și contact al ÎS „Fiscservinform”. Fapt care dovedește că reclamantul nu a contactat Centrul de asistență și contact al ÎS „Fiscservinform”.

Drept dovadă a funcționalității RGEFF, Colegiul reține argumentul recurenților conform căruia examinând *log-urile* de autorizare în RGEFF a utilizatorilor „Interactiv” SA, elena_grini@mail.ru și alex@interactiv.md în perioada 27.09.2012 - 06.10.2012 și în urma analizei în RGEFF a facturilor fiscale FA nr. 1412833 și FA nr. 1412834 se observă că factura fiscală FA 1412833 a fost înregistrată la data de 13.11.2012, iar la data de 05.10.2012 (fiind ultima zi al termenului de înregistrare a facturii fiscale FA 1412833) de către utilizatorul „Interactiv” SA a fost înregistrată factura fiscală FA nr. 1412834. Acest aspect demonstrează faptul că RGEFF în perioada indicată a funcționat, astfel încât a fost posibilă înregistrarea unei facturii fiscale cu seria FA nr. 1412834, iar toate consecințele legale de neînregistrare în termen a facturii fiscale seria FA nr. 1412833 și le asumă și suportă doar „Interactiv” SA unipersonal.

Totodată, Colegiul mai reține că, drept dovadă a funcționalității RGEFF servește și Raportul privind statistica înregistrării facturilor fiscale în RGEFF pentru perioada 28.09.12 - 06.10.12.

Conform art. 260 alin. (4)¹) Cod fiscal prevede că neînregistrarea facturii fiscale în RGEFF se sancționează cu o amendă în mărime de 3600 lei pentru fiecare factură fiscală neînregistrată, dar nu mai mult de 108000 lei pentru toate facturile fiscale neînregistrate în termenele stabilite.

Conform prevederilor art. 234 alin. (1)¹) Cod fiscal, sancțiunea fiscală nu se aplică în întregime, iar în cazul în care a fost deja stabilită, se anulează în întregime, dacă nu apar obligații fiscale suplimentate. Prevederile prezentului alineat nu se extind asupra art. 253, 254, 255, 256, 257 alin. (2), 259, 260 alin. (4), 262, 262¹ și 263.

Astfel, Colegiul conchide că efectuând tranzacția de livrare în baza facturii fiscale seria FA nr. 1412833 din 28.09.2012 SA „Interactiv” a avut obligația de *înregistrare obligatorie* a facturii fiscale respective în termenii stabiliți în RGEFF, ceea ce nu a fost îndeplinită din partea ultimului. Factura fiscală menționată a fost înregistrată în RGEFF cu întârziere de 47 de zile.

Conform prevederilor art. 129 alin. (6) Cod fiscal, obligație fiscală reprezintă obligația contribuabilului de a plăti la buget o anumită sumă ca impozit, taxă, majorare de întârziere (penalitate) și/sau amendă.

Astfel, Colegiul reține că prevederile art. 234 alin. (1)¹) Cod fiscal nu pot fi aplicate în cazul SA „Interactiv”, întrucât la încălcarea cerințelor art. 118¹ alin. (1) Cod fiscal de înregistrarea obligatorie a facturilor fiscale în termenii stabiliți în RGEFF, apar obligații fiscale suplimentare sub formă de amendă, respectiv

argumentele contribuabilului nu pot servi temei pentru absolvirea de răspundere pentru încălcarea legislației fiscale, în conformitate cu prevederile art. 234 alin. (1) Cod fiscal.

Colegiul conchide că reclamantul/intimat nu și-a onorat obligația de a înregistra factura în RGEFF în termen.

Conform cerințelor alin. (1) art. 267 Cod fiscal decizia organului fiscal sau acțiunea funcționarului fiscal poate fi contestată numai de persoana vizată în decizie sau împotriva căreia a fost întreprinsă acțiunea ori de reprezentantul ei, în modul stabilit în conformitate cu art. 244 din Codul fiscal.

Reeșind din acest considerent, Colegiul reține ca just și argumentul recurentului conform căruia contestația împotriva Deciziei nr. 988 din 18.12.2012 a rămas neexaminată deoarece nu este semnată de persoana împotriva căreia a fost întreprinsă acțiunea sau de reprezentantul ei, or a fost depusă cu încălcarea prevederilor Codului fiscal, în temeiul art. 267 alin. (2) Cod fiscal.

Astfel, instanța de recurs conchide că organul fiscal corect a aplicat legislația fiscală.

În această ordine de idei, instanța de recurs conchide că instanțele judecătorești eronat au aplicat legea materială care nu trebuia aplicată la soluționarea litigiului dedus judecării în speță, deoarece, prin actele cauzei a fost demonstrată netemeinicia acțiunii reclamantului-intimat.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2014 și hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 12 noiembrie 2013 și de a adopta o hotărâre nouă de respingere a acțiunii.

Ținând cont de cele expuse, în baza art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Se admit recursurile declarate de Inspectoratul Fiscal de Stat, mun. Chișinău, Direcția administrare fiscală sect. Centru și ÎS “Fiscservinform”.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2014 și hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 12 noiembrie 2013 și se adoptă o hotărâre nouă.

Se respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată a SA „Interactiv” împotriva Inspectoratul Fiscal de Stat, mun. Chișinău, Direcția administrare fiscală sect. Centru, intervenient accesoriu ÎS “Fiscservinform” privind anularea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Ion Druță

Vladimir Timofti

Iuliana Oprea